

Lausunto itäisen Suomen tuulivoimarakentamisen työryhmän loppuraportista

Diaarinumero VN/34466/2023

Kouvolan kaupungin lausunto itäisen Suomen tuulivoimarakentamisen työryhmä loppuraportista

Tuulivoimarakentamisen mahdollistaminen itäisessä Suomessa

Suomella on erinomaiset mahdollisuudet kääntää käynnissä oleva Euroopan teollisuuden murros uusiksi menestystekijöiksi. Tämä edellyttää koko Suomen mahdollisuuksien täysimääräistä hyödyntämistä. Avainasemassa uusille teollisille investoinneille on edullinen ja toimitusvarma uusiutuva sähkö, jota tuulivoimalla pystytään isossa mittakaavassa markkinaehtoisesti lisäämään.

Energiajärjestelmä on kriittinen osa yhteiskunnan toimivuutta sekä kokonaisturvallisuutta. Tuulivoima mahdollistaa hajautetun ja omavaraisen energiantuotannon, mutta tuulivoiman keskittyminen länsirannikolle luo haasteita sähköjärjestelmälle. Tuulivoiman rakentaminen itäisessä Suomessa nopeuttaisi luopumista fossiilisesta tuontienergiasta ja parantaisi Suomen energiaomavaraisuutta. Samoin tasaisemmin Suomeen jakautunut tuulivoiman tuotanto vähentäisi säätövoiman tarvetta ja hillitsisi hintavaihtelua säärintamien alueellisten eriaikaisuuksien ansiosta (Ilmatieteen laitoksen laskelmissa Suomen kaakkoisosassa tuulikorrrelaatio on pienin Suomen nykyisiin tuulivoimatuotantoalueisiin nähden).

Aluevalvontaratkaisujen ja tuulivoima yhteensovittaminen on koko EU:ta koskeva energia- ja turvallisuuskysymys. Tarvittavia aluevalvontaratkaisuja varten tulisi selvittää ja hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti myös EU:n rahoitusmekanismeja. Suomessa toteutettavat ratkaisut edistävät koko Euroopan vihreää siirtymää ja fossiilisista ratkaisuista luopumista.

Kouvolan alueellinen tilanne ja tuulivoimaratkaisujen pilotointimahdollisuudet

Kouvolan energiaintensiivisellä teollisuudella on pitkät perinteet. Kouvola on kokenut kuitenkin pitkään jatkuneen rakennemuutoksen ja isoja teollisten tuotantojen lakkautuksia. Käynnissä oleva teollisuuden murros ja uusiutuvan energian mahdollisuudet ovat avaamassa lupaavia kehityskulkuja suunnan muuttamiseen ja elinvoiman kasvattamiseen.

Kouvolassa uusiutuvan sähkön käyttö lisääntyy merkittävästi. Nykyinen teollisuus on enenevässä määrin siirtymässä sähköisiin energiatuotantomuotoihin ja investointeja on jo toteutettu (mm. sähkökattilat). Vihreässä vedyssä ja sen jatkojalostamisessa korkea arvon tuotteiksi on alueella erinomaiset edellytykset ja monia keskusteluja toimijoiden kanssa on käynnissä. Kouvolasta on kasvamassa merkittävä datakeskusten keskittymä ja ensimmäiset hankkeet ovat jo parhaillaan rakentumassa. AtNorth on aloittanut omistamallaan 21 hehtaarin alueelle datakeskuksen ensimmäisen vaiheen (60 MW) rakennustyöt. Kun FIN04 on täysin valmis, sen kapasiteetti voi laajentua jopa useisiin satoihin megawatteihin. Lisäksi atNorth on hankkinut 24 hehtaarin suuruisen tontin mahdollista lisärakentamista varten. Hyperco suunnittelee Kouvolan Koriolla 12,5 hehtaarin tontille datakeskusta ja on saanut hankkeelle rakennusluvan.

Kouvolan alueella on vahva sähkön kantaverkko ja sähköasemat, mikä mahdollistaisi jo nyt uusiutuvan tuulivoiman liittämisen kantaverkkoon isossa mittakaavassa (esim, tuotannon liitännäskapasiteetti Kouvolan Korian sähköasemalla on yli 1000 MW) Lähellä kulutuskohteita tuotettu energia tasapainottaa sähköverkon toimintaa sekä parantaa toimitusvarmuutta ja ratkaisee sähkön siirtoon ja säätöön yhä enenemissä määrin tulevaisuudessa syntyvää haastetta.

Kouvolan alueella on Kymenlaakson lainvoimaisessa maakuntakaavassa osoitettu 5 tuulivoimaan soveltuvaa aluetta (Keltakangas, Korvenmäki-Paljaankallionmäet, Karvatsuonmäki-Lintojanvuori, Tillola, Kylmänojanvuori-Korkeamäki). Kymenlaakson liitolla on vireillä lisäksi uuden vaihemaakuntakaavan käynnistäminen. Tässä vaihemaakuntakaavassa on alustavasti teemana mm. tuulivoima-alueiden osoittaminen maakunnan alueella. Kouvolan kaupungilla on lisäksi vireillä maankäytön rakennemallin päivitys ja käynnistymässä uuden keskeisten alueiden osayleiskaavan laadinta. Näissä suunnitelmissa pyritään edistämään vihreän siirtymän hankkeita ja siten myös tuulivoiman toteuttamista.

Kouvolan alue on herättänyt kiinnostusta tuulivoimatoimijoiden keskuudessa viime vuosina ja konkreettisia hankkeita on ollut suunnitteilla. Tällä hetkellä tuulivoimarakentamisen esteenä Kouvolaassa on kuitenkin aluevalvontajärjestelmien aiheuttamat rajoitteet, minkä seurauksena tuulivoimatoimijoiden hankkeiden eteneminen keskeytyy jo hyvin alkuvaiheessa puolustusvoimien lausuntoon. Kouvolaassa useita hankkeita on ollut kehityksessä mm. Myrsky Energialla ja Axpo Renewable Finlandilla, mutta toimijat eivät ole jatkokehittäneet hankkeitaan puolustusvoimien lausuntojen jälkeen. Tuulivoimatoimijat olisivat edelleen kiinnostuneita hankkeiden eteenpäin viemisestä ja myös pilotointien mahdollistamisesta Kouvolan alueella koko itäisen Suomen tuulivoimaratkaisujen edistämiseksi. Kouvolan kaupunki olisi valmis edistämään pilotointeja ja kokoamaan toimijat yhteen sopivien ratkaisujen löytämiseksi.

Kouvolan kaupunki toteaa, että tuulivoimarakentamisen mahdollistaminen koko itäisessä Suomessa on erittäin tärkeää ja palvelee koko Suomen yleistä etua. Samalla Suomi voisi olla tärkeässä roolissa koko EU:n itärajan aluevalvonnan ja energiajärjestelmien yhteensovittamisessa ja parhaiden ratkaisujen kehittämisessä.